

19.9.21, pod Zpívající lípou, Telecí

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.

INTROIT Hospodine, zkoumáš mě a znáš mě. Víš o mně, ať sedím nebo vstanu, zdálky je ti jasné, co chci dělat. Sleduješ mou stezku i místo, kde ležím, všechny moje cesty jsou ti známy. Ještě nemám slovo na jazyku, a ty, Hospodine, víš už všechno. Ž 139, 1-4

PÍSEŇ 638 Díky za toto, 635 Tvá, Pane, láska,

VSTUPNÍ MODLITBA

Pane Bože,

chceme si dnes připomenout, že jsme obklopeni nejen přírodou, ale také stromy, které tu jsou s námi stále. A chceme si dnes připomenout i dílo našich předků ve víře, kteří v nich za dob, kdy jim nebylo úplně přáno, přepisovali svatá Písma, a přitom si zpívali. A chceme si dnes také připomenout, že se dnes můžeme scházet zcela svobodně a beze strachu z nějakého postihu. A ty na nás přitom pamatuješ a dáváš nám k tomu své Slovo, které nás má vést těmi správnými cestami. Prosíme tě, ať se Tvé Slovo stane vodítkem nejen ve dnech, kdy ho potřebujeme ještě víc než dřív, ale i ve dnech, kdy si myslíme, že se bez něj klidně i obejdeme. A prosíme tě, buď nám přítomen i svým Duchem a dávej nám poznat svou milost a pokoj. Amen

1. ČTENÍ Mt 7, 7-8.13-14.17-20

PÍSEŇ 673 Dej odvahu včas slyšet,

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Bože,

děkujeme ti za to, že nás tvé Slovo může provázet stále a že v něm můžeme nacházet útěchu pro dny všední, ale hlavně ty sváteční.

Děkujeme ti za němé i hlasité svědky víry ve Tvou přítomnost, kterým se jejich hlas mísil se šelestem korun stromů či uprostřed ryku hlasů ostatních lidí.

A děkujeme ti, že nás provázíš po všech cestách v tomto světě a dáváš nám poznat, kdy jdeme i za Tvým hlasem a kdy se řídíme jen sami sebou.

A děkujeme ti, že tě můžeme také prosit o to, aby ses nám ty sám stal požehnáním, pomocí i oporou nejen v našich životech, ale i v životech těch druhých.

A všechna svá skrytá děkování a prosby nyní vkládáme do té, kterou nás naučil tvůj Syn: Otčenáš... Amen

POSLÁNÍ Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání. Proti tomu se zákon neobrací. Ti, kteří náležejí Kristu Ježíši, ukřižovali sami sebe se svými vášněmi a sklony. Jsme-li živi Božím Duchem, dejme se Duchem také řídit. Gal 5, 22-25

POŽEHNÁNÍ Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. Ž 121, 5-8

PÍSEŇ 685 I když se rozcházíme,

2. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ)

Ž 1, 1-3

Blaze muži, který se neřídí radami svévolníků, který nestojí na cestě hříšných, který neseďává s posměvači, nýbrž si oblíbil Hospodinův zákon, nad jeho zákonem rozjímá ve dne i v noci. Je jako strom zasazený u tekoucí vody, který dává své ovoce v pravý čas, jemuž listí neuvadá. Vše, co podnikne, se zdaří.

Milí přátelé,

jsou tomu už skoro tři měsíce, kdy byla Zpívající lípa v Telecím nominována do soutěže o strom roku 2021. Hlasování skončilo minulou nedělí a nyní už jen čekáme na výsledek. Do té doby bychom ji rádi podpořili i touto bohoslužbou, která má připomenout nejen její bohatou historii, ale též současnost, kdy stále sklízí obdiv domácích i hostů ze všech stran. Příběh Zpívající lípy a její životy totiž nekončí ani anketou o strom roku 2021, ale ani ničím jiným, stojí tu už 700 let a když se zadaří, měla by tu s námi ještě chvíli být. K tomu však potřebuje, abychom na ni jednak mysleli, ale pak si také připomínali, že lípa není jen naším národním stromem, ale i součástí přírody, která je tu s námi stále. A na nás je i její osazení trochu oživit i tím, v čem tato lípa údajně dostala i přízvisko Zpívající, totiž že stařeček Jiroušek uvnitř jejího kmene za doby temna přepisoval Nový zákon a žalmy. Při přepisu si žalmy zpíval a zpěv, který se mísil s šuměním listí, se nesl krajem, a proto se i celé lípě začalo říkat Zpívající.

Starého dědečka Jirouška tak můžeme připodobnit k muži, který se neřídí ničím jiným než zákonem Hospodinovým, nad jehož literou i duchem rozjímá ve dne i v noci. A četbu svatých Písem se snaží zachovat i před pobělohorským pronásledováním, ale nenechá se odradit ani tím, že mu vyhořívá jedna svíčka za druhou a pilně píše a píše. A přitom si zpívá, nijak neslyšně, protože sám sotva slyší a jeho zpěv se mísí s listy koruny stromu, aby pak nešlo ani rozeznat, co vychází z bratra Jirouška a co skutečně zpívá lípa. Stařeček Jiroušek, podobně jako muž z přečteného žalmu neřídí se ani radami svévolníků, kteří mají stejně jen svou pravdu ani nestojí na cestě hříšných, co by tam také dělal ani neseďává s posměvači, neboť to nemá zapotřebí, ale pilně píše a přepisuje Hospodinův zákon, Nový i s žalmy, a přitom si zpívá. Spolu se stromem zasazeným u tekoucí vody, který dává své ovoce v pravý čas, jemuž listí neuvadá atd. A tady pozor. Tekoucí vodu najdeme až hodně pod tím stromem, ovoce lípa mnoho nevydá, tak kde je jaká další podobnost. S dovolením bych zůstal u kmene, kam se lze až dodnes poměrně bezpečně ukrýt a z níž vyráží nejen další a další větve obrostlé listy, ale především pohled spojený s atmosférou, která se dotkne snad každého člověka, kdo pod lípou chvíli zůstane stát a nechá na sebe padat nejen její šumění, ale také vzpomínku na dávné doby, kdy se i Bible přepisovala všude možně.

A rád bych se toho nyní na chvíli podržel. Přečtený začátek prvního žalmu je vlastně chválou spravedlivých. Chválou pravé zbožnosti a chválou muže, který není jako ostatní, ale jede v Písmu svatém od rána do večera. Jeho jedinečnost je zdůrazněna trojím příkladem toho, co nedělá. Jeho postoj však neznamená nicnedělání, nýbrž radikální oddělení od těch, kdo stavějí na zvůli, na hříchu a na pýše. A jeho jediným potěšením je Hospodinův zákon. Ten mu odhaluje pravdou moudrost a stává se mu světlem na cestě života. I proto nad ním rozjímá ve dne i v noci. Dokonce si ho polohlasně čte pro sebe a proniká tímto způsobem celou svou bytostí do Hospodinova zákona a v něm nachází náplň svého života. A coby spravedlivý před Bohem oddává se mu i s celým svým životem. A je i jako ten strom čerpající sílu z blízkosti tekoucí vody, on ji však čerpá z obecnství se svým Bohem. Takový má a může být i život člověka. Bůh mu dá vždy novou sílu. I když jeho život nezůstane ušetřen zkoušek, vydá svědectví o Boží moci právě ovocem, které přinese. A tím ovocem může být leccos, nejen to, jak to známe i my, či jen větve plné listů, ale ovoce našich životů, ovoce Ducha, které si též připomeneme, a především ovoce coby plody našeho umu, kterým oslavujeme nejen Boží přítomnost, ale také vše to, co je kolem nás. Ovoce, kterým může být leccos, od toho, co skutečně vidíme, až k tomu, co teprve uvidíme. Bůh má pro nás i to, co bychom už třeba ani nečekali.

Obecnství víry a společenství nejen se svým Bohem, ale i se všemi, kdo o to také stojí. Společenství, kde můžeme všichni mluvit jedním hlasem a které je otevřeno i všem lidem. A společenství, kde ten jeden hlas také hledáme, kde hledáme i nějaké to souznění i s šumícími větvemi a kde se můžeme jednak skrýt, ale pak také najít někoho, s kým si tu budeme rozumět. Žalmista zpívá o muži, který si jede podle svého, ale hledá přitom Boží přítomnost.

Co hledáme my? Nevím, jestli přímo jeden druhého, to nehledal ani ten bratr Jiroušek, který byl vlastně spíš sám. My dnes jakoby jen hledáme odpovědi na své otázky. Čekáme na odpověď na otázku, jestli se Zpívající lípa opravdu stane stromem roku. Čekáme na odpověď na otázku, jestli se evangelíkům nevrátí staré časy pronásledování, kdy se Hospodinův zákon musel přepisovat v kmeni lípy, i když víme, že se nevrátí. A čekáme, kdy odezní i celkový nezájem o věci víry, o křesťanství, které by stálo i o druhého člověka. A současně víme, že jako se nevrátí ani doba všech možných pronásledování, neboť není odkud, tak nepřijde ani to, že by se k evangelické víře mohly opět vrátit davy, které by všechny zpívaly jedním hlasem. Tyto časy se už nevrátí. Nyní nezbývá než fandit Zpívající lípě, aby se opravdu stala stromem roku a tiše doufat, že se nám všem podaří vystoupit z bran svých kostelů a dostat se i někam jinam, mezi lidi, a tam vydávat svědectví nejen o Boží přítomnosti.

A co když to ta lípa nevyhraje? Nevadí, život půjde dál. Jen se zřejmě vrátí do svých starých kolejí. A my též. Všechno zase bude jako dřív a my zůstaneme úplně stejní. Co když to ta lípa však vyhraje? Bude nominována na evropský strom roku a nastane další kolo sbírání hlasů, nakonec proč ne? Co však by nejen té lípě jako takové, ale i nám všem mohlo pomoci, je, kdyby se i ta lípa mohla stát jakýmsi poutním místem nejen pro všechny hosty toužící po klidu jejího šumění i atmosféře pod ní. Ale také pro ty, kdo si i zde chtějí připomenout nejen přepisování starého dědečka Jirouška, ale především celou tu dobu nejen pronásledování ze všech stran, ale také jisté duchovní útěchy, pro niž i z jejího kmene vycházel hlas mísící se i se zbytkem Zpívající lípy. Hlas, který nejen mátl tím, odkud vycházel, ale i tím, co z něj zaznívalo, totiž i slova žalmů, které k nám promlouvají až dodnes, necháme-li je správně zaznít.

V žalmech se totiž zpívá o Bohu a jeho přítomnosti a jeho pomoci všemu lidu a zpívá se v nich i o tom, že nejsme na tomto světě sami, ale můžeme tu být i ve světle Božího stvoření, k němuž by patřilo i vše kolem nás. V žalmech totiž oslavujeme nejen Boží jméno, ale i jeho spravedlnost, k němuž by patřilo i to, že ani ta Boží sláva nemusí patřit jen nám, ale může tu být i pro ty druhé. Tak proč se toho nechopit i za kmen Zpívající lípy.